

Силабус
навчальної дисципліни
Гармонія та аналіз музичних творів
2024-2025 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Мистецтво. Музичне мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Викладач (і)	Григор'єва Вікторія Вікторівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-muz/elearning-kaf-muz/sylabusy-muzychne-mystetstvo/
Контактний тел.	0661031324
Е-mail викладача:	vickyvickyua@gmail.com
Графік консультацій	Онлайн консультації: цілодобово у Viber та Telegram (+380661031324)

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90	16	16	58	екзамен

Семестр: II

Мова навчання: українська

Ключові слова: мелодія, співзвуччя, акорд, голосоведіння, фактура, тип викладу, музична побудова, тема, композиція, музична форма.

Мета та предмет курсу:

Мета курсу – вивчення закономірностей звуковисотної організації музики, засвоєння принципів об'єднання звуків у акорди та ладо-функціональних норм їх взаємодії; набуття знань умінь та навичок, необхідних для формотворчого аналізу музичних творів; інтелектуальний та творчий розвиток особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Предметом вивчення дисципліни є закономірності тонального гармонічного багатоголосся та загальні основи композиційної будови музичних творів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність до навчання, самонавчання й опанування сучасних знань, необхідних для організації ефективної діяльності у професійній сфері; пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 6. Здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження й самореалізації; толерантного ставлення до всіх суб'єктів педагогічної взаємодії.
	ЗК 7. Здатність до організації партнерсько-лідерських стосунків, створення команди однодумців, ухвалення ефективних рішень у стандартних та невизначених умовах та готовність брати відповідальність за результати спільної діяльності.
	ЗК 8. Здатність діяти на основі принципів і норм педагогічної етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й здобувачами освіти на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність систематично застосовувати набуті теоретичні і методичні знання, критично аналізувати концептуальні історичні, філософські, психолого-педагогічні, музично-теоретичні, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні принципи, методи і технології з урахуванням англійського контексту.
	ФК 10. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті психолого-педагогічні, музично-теоретичні, методичні, англійські знання, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні навички для продовження навчання із значним ступенем автономії.
Програмні результати навчання (ПРН)	

ПРН 2. Генерувати базові знання та розуміння основ музичного мистецтва, інших видів мистецтв, англійської мови у професійній діяльності.
ПРН 7. Демонструвати знання спеціальної музичної термінології англійською мовою та навички сольфеджування, читання музичного матеріалу з аркуша, акомпанування, імпровізування, транспонування музичних творів.
ПРН 8. Застосовувати знання на сучасному рівні з музичного мистецтва, суміжних мистецтв (вокального, інструментального, образотворчого, хореографічного та ін.) та англійської мови з метою розуміння міждисциплінарних зв'язків між ними для подальшої їх інтеграції в освітньому процесі.
ПРН 9. Класифікувати, співвідносити, критично аналізувати й оцінювати відкриті джерела інформації державною і англійською мовами для проведення освітнього діяльності та наукового пошуку.
ПРН 13. Створювати в освітньому середовищі партнерсько-лідерські стосунки в командах однодумців, дискутувати, експериментувати, аргументувати, підсумовувати, ухвалювати ефективні рішення у стандартних і невизначених умовах, брати відповідальність за результати спільної діяльності.
ПРН 14. Планувати, організовувати, здійснювати, підводити підсумки самостійної роботи, уміти отримувати результат у визначений deadline з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

Зміст курсу:

Модуль «Гармонія»

Змістовий модуль 1. Тризвуки головних ступенів

Тема 1. Гармонія як навчальна дисципліна. Функціональна система головних тризвуків.

Тема 2. Гармонізація мелодії та баса тризвуками головних ступенів. Переміщення тризвуків зі зміною розташування.

Змістовий модуль 2. Стрибки терцієвих тонів. Каденції та їх види. Кадансовий квартсекстакорд.

Тема 3. Стрибки терцієвих тонів

Тема 4. Каденції та їх види. Кадансовий квартсекстакорд.

Змістовий модуль 3. Секстакорди та квартсекстакорди.

Тема 5. Секстакорди головних тризвуків, їх будова, розташування, правила голосоведіння.

Тема 6. Прохідні та допоміжні квартсекстакорди, їх будова, розташування, правила голосоведіння.

Змістовий модуль 4. Повна функціональна система мажору й гармонічного мінору

Тема 7. Домінантовий септакорд. Тризвуки та секстакорди субдомінантової групи. Септакорди субдомінанти та сьомого ступеня. Менш вживані акорди домінантової групи.

Тема 8. Акорд подвійної домінанти. Відхилення. Хроматична система. Модуляції.

Модуль «Аналіз музичних творів»

Змістовий модуль 1. Загальні основи аналізу музичних творів

Тема 1. Завдання та зміст дисципліни «Аналіз музичних творів». Вихідні поняття.

Тема 2. Структурна організація музичної мови. Період.

Змістовий модуль 2. Прості форми та складні форми.

Тема 3. Прості форми. Проста 2-частинна форма. Проста 3-частинна форма.

Тема 4. Складні форми. Складна 3-частинна форма. Складна 2-частинна форма. Складні багаточастинні форми.

Змістовий модуль 3. Рондо. Варіаційні форми.

Тема 5. Рондо. Історично-стильові риси форми рондо.

Тема 6. Варіаційні форми. Різновиди варіаційних форм.

Змістовий модуль 4. Сонатна форма. Циклічні форми. Вільні та мішані форми.

Тема 7. Сонатна форма та її структура. Варіантні видозмінення сонатної форми.

Тема 8. Циклічні форми та їх різновиди. Вільні та мішані форми.

Методи навчання:

Методи оволодіння знаннями, уміннями і навичками: розповідь, пояснення, бесіда, проблемний виклад, демонстрація мультимедійних матеріалів, виконання практичних завдань і вправ, робота з літературою.

Методи контролю і самоконтролю: усний контроль (індивідуальне фронтальне і комбіноване опитування); письмовий контроль (колективні та індивідуальні завдання гармонії та аналізу музичних форм); тестовий контроль.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Навчальна дисципліна «Гармонія та аналіз музичних творів» передбачає проведення аудиторних лекційних та практичних занять, самостійну роботу.

Політика проведення навчальних занять регламентується положеннями БДПУ:

- Про організацію освітнього процесу в БДПУ
- Про організацію самостійної роботи студентів БДПУ
- Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті
- Про використання технологій дистанційного навчання в освітньому процесі Бердянського державного педагогічного університету

Основні принципи проведення аудиторних занять: доброзичлива партнерська атмосфера, відкритість до конструктивної критики, нових та неординарних ідей, толерантність, сприяння творчому розвитку.

Усі види навчальної роботи, передбачені програмою дисципліни, мають складатись вчасно у визначений термін. У разі пропуску занять з поважної причини, здобувач освіти має право отримати консультацію викладача з питань пропущеної теми згідно встановленого графіка.

Письмові та виконавсько-прикладні завдання потрібно виконувати із дотриманням академічної доброчесності, їх індивідуальний зміст має бути авторським, оригінальним.

Упродовж засвоєння курсу студенти можуть проявляти автономність у навчальній діяльності шляхом залучення до неформальної та інформальної освіти, результати якої можуть бути визнані і зараховані згідно нормативних документів БДПУ.

Програмою курсу передбачено можливість використання дистанційних освітніх технологій, зокрема системи MOODLE та інтернет-платформи для проведення відео-конференцій Zoom тощо.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Друковані та електронні методичні і нотні матеріали, аудіо- та відео-записи. Персональний комп'ютер з програмами для запису та редагування музичних творів. Віртуальне фортепіано: <https://www.musicca.com/ru/piano>

Система оцінювання та вимоги:

№ з/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Сума балів
1	Відвідування лекцій	1	8	8
2	Відвідування практичних занять	1	8	8
3	Робота на практичному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, моделювання навчальних ситуацій)	5	8	40
4	Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	3	16	48
Усього без урахування коефіцієнта 104 бали. Коефіцієнт (1,04)				
6	Підсумковий контроль – екзамен	100	1	104

Максимальна кількість підсумкових балів становить:

- **104 балів** за період роботи до екзамену, що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта **(1,04)**;
- **100 балів** за складання екзамену без урахування коефіцієнта.

Максимальний рейтинговий показник становить **100 балів**.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ДИСЦИПЛІНИ

II семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота								
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		
T 1	T 2	T 3	T4	T5	T6	T 7	T8	
4 (Л С)	9 (П С)	3 (С)	10 (Л П С)	4 (Л С)	9 (П С)	4(Л С)	9 (П С)	
Змістовий модуль 5		Змістовий модуль 6		Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8		
T 9	T 10	T11	T 12	T 13	T14	T 15	T16	
3 (С)	10 (Л П С)	4 (Л С)	9 (П С)	4(Л С)	9 (П С)	4(Л С)	9 (П С)	

T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів

Л - лекція

П – практичні заняття

С – самостійна робота

Здобувач освіти може *підвищити оцінку* шляхом виконання практичних завдань підвищеної складності.

Студент, який успішно виконав усі види роботи поточного контролю, має можливість набрати максимально **104 бали** за період роботи до екзамену, що прирівнюється до 100 балів з урахуванням коефіцієнта (**1,04**).

Критерії оцінювання практичних завдань

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який виконує завдання, зазначені у практичній роботі у повному обсязі, використовуючи рекомендовану літературу; виконані практичні завдання підтверджує письмовим викладом. Виконує завдання, використовуючи творче мислення, отримані знання та власний музичний досвід. Вміє робити висновки та аналізувати недоліки. Обов'язково є присутнім на практичному занятті.

Мінімальний бал (1) – отримує здобувач вищої освіти, який виконує завдання, зазначені у практичній роботі частково або на вибір.

Не отримує балів (0) здобувач освіти, який не відвідував практичні заняття, та не виконував завдання самостійної роботи.

Критерії оцінювання теоретичних знань

З основ теоретичних знань здобувач першого рівня вищої освіти отримує **максимальний бал**, якщо в повному обсязі володіє навчальним матеріалом та спеціальною термінологією, глибоко розкриває зміст теоретичних питань під час усних виступів та письмових відповідей. Використовує обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі практичні завдання.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності, не користується спеціальною музичною термінологією. Правильно вирішує меншість тестових завдань.

Не отримує бали (0 б) здобувач, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та спеціальну термінологію. Не вирішив жодного практичного завдання.

Критерії оцінювання самостійної роботи

Максимальний бал отримує здобувач вищої освіти, який засвоїв теоретичний матеріал, що винесений на самостійну роботу, застосовує для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендовану, а й додаткову літературу та творчий підхід; чітко володіє понятійним апаратом, методами розв'язання гармонічних завдань; використовує знання для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним, а головне самостійним.

Мінімальний бал отримує здобувач вищої освіти, який не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутній самостійний підхід до виконання завдань.

Не отримує бали здобувач вищої освіти, який не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє знання методичного матеріалу.

12. Рекомендована література

Базова

1. Вознюк П. Т., Поляковська С. П. Гармонія : навчально-методичний посібник з мелодіями для гармонізації. Вінниця : Нова Книга, 2018. 144 с.
2. Григор'єва В.В., Омельченко А.І. Хорове диригування: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Бердянськ: Видавець БДПУ, 2020. 218 с.
3. Григор'єва В.В., Омельченко А.І. «Анотація на хоровий твір: зміст, структура та рекомендації щодо написання». Бердянськ: БДПУ, 2012. 120 с.
4. Скоромний В.П. Аналіз музичних творів : практикум. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 78 с.

Допоміжна

1. Аналіз музичних творів : навчальний посібник для мистецьких закладів I-II рівнів акредитації / Бортнік А.С., Музичук І.В., Пастуханова Н.В., Чайковська О.В. : РДГУ, 2011. 138 с.
2. Бородай М.В., Сивик О.Б. Теорія музики в системі професійної музичної освіти : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. 56 с.
3. Дубінець І. В. Гармонія (модульний курс) : навчальний посібник. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 252 с.
4. Лемішко М. М. Гармонія. Вінниця: Нова книга, 2010. 224 с.
5. Матвєєва О.В. Навчальний посібник «Поліфонія» (за кредитно-трансферною системою). Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2014. 181 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://bdpu.org/library.html>
2. <http://edu.bdpu.org/>
3. <http://referatu.net.ua/referats/49/36708>
4. http://www.rusnauka.com/7_NND_2009/MusicaAndLife/42728.doc.htm
5. <http://studentam.net.ua/content/view/7385/97/>
6. Медіатека факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв, ауд. 5б 308.